Raadsvoorstel

Gemeente ROZENDAAL

Onderwerp: Programmabegroting 2027-2030

Adviseur	: J.D. Vriend/ E. Kosmaci	**Datum B&W**	: 13 oktober 2026
Programma	: Alle	**Datum Raad**	: 10 november 2026
Portefeuillehouder	: G.J. Willemse	**Openbaar**	: Ja

Aan de Raad

Aanleiding

Hierbij bieden we u de ontwerp-programmabegroting 2027-2029 aan. Daarmee stelt u de (financiële) kaders vast voor de uitvoering van de gemeentelijke taken door het college B&W voor begrotingsjaar 2027. De begroting bevat ook een meerjarige (financiële) doorkijk naar 2028 tot en met 2030.

De voorgaande P&C-documenten vormen de basis voor de voorliggende programmabegroting 2027-2030. De uitgangspunten daaruit zijn meegenomen bij het opstellen van deze programma-begroting. Hierin geven wij een realistisch beeld van de beoogde resultaten voor de komende jaren. Daarvoor zijn de noodzakelijke financiële middelen opgenomen. Het financieel meerjarenperspectief voor de jaren 2028, 2029 en 2030 laat echter een zeer somber beeld zien voor die jaren.

Met de verder toenemende takenlast stijgen ook de kosten van de uitvoering ervan. Door voortdurende kwetsbaarheden in de organisatie raken we geregeld een ondergrens en zakken we er hier en daar zelfs doorheen. Steeds duidelijker wordt hoe beperkt de bijsturingsopties zijn. Zelfs met diverse ombuigingen, een verdere stijging van de onroerende zaakbelasting, de afvalstoffenheffing en de rioolheffing komen we niet tot een structureel sluitende begroting in meerjarenperspectief. Dit terwijl de begroting nog altijd tamelijk beleidsarm is. We voeren uit dat wat nodig is vanuit wettelijke verplichtingen en daarbinnen maken we met deze begroting ook nog een paar scherpe keuzes.

Gevraagde beslissing:

1. De Programmabegroting 2027-2030 voor begrotingsjaar 2027 vast te stellen, en daarmee in te stemmen met:

a) De in de begroting 2027 opgenomen onttrekking ad. € 220.431 uit de Algemene reserve via het geraamd begrotingsresultaat voor de dekking van het structurele begrotingssaldo 2027;
b) De in de begroting 2027 opgenomen onttrekking ad. € 424.872 uit de Algemene reserve via het geraamd begrotingsresultaat voor de dekking van het restant van het begrotingssaldo 2027;
c) De instelling van de bestemmingsreserve Bomenplan met ingang van 1 januari 2027, met de doelstelling zoals opgenomen in Bijlage A van deze begroting;
d) De in deze begroting verwerkte storting in 2026 van het huidige saldo van de reserve Energietransitie in de algemene reserve (€ 235.951, zoals al verwerkt in Bijlage A van deze begroting) en de opheffing van deze reserve per 31 december 2026;
e) De in de begroting voor 2027 opgenomen overige stortingen in en onttrekkingen aan de algemene reserve en de bestemmingsreserves (zie Bijlage A van de begroting);
f) De in de begroting voor 2027 opgenomen investeringskredieten met besluitjaar 2027 (zie Bijlage D van deze begroting).

2. Kennis te nemen van de Programmabegroting 2027-2030 voor wat betreft de meerjarenraming 2028-2030.

Wat willen we bereiken?
Doelstelling is om een begroting te presenteren waarin de programmering van de uitvoering van wettelijke taken en van bestuurlijke prioriteiten is opgenomen. Daarnaast is het een doelstelling een begroting te presenteren die voldoet aan het gemeenschappelijk financieel toezichtkader van de provincie, op grond waarvan de gemeente Rozendaal in aanmerking komt voor repressief begrotingstoezicht.

Argumenten
Sluitende begroting voor 2027, passend binnen de kaders van het provinciaal financieel toezicht
Ondanks een somber financieel meerjarenperspectief in de programmabegroting zijn er ingrijpende maatregelen getroffen, waardoor de begroting voor het jaar 2027 in structureel opzicht sluit.

Dit is vooral te danken aan een aanzienlijke OZB-stijging, het doorvoeren van bezuinigingen én een onttrekking aan de algemene reserve op grond van de zgn. 'surplus-regeling'. Deze onttrekking dient ter dekking van het structureel begrotingssaldo in 2027. Het daarnaast resterende begrotingssaldo in 2027 wordt ook ten laste gebracht van de algemene reserve.

Met dit voorstel is geen sprake van een meerjarig structureel sluitende begroting, maar er wordt voldaan aan eisen voor toepassing van repressief toezicht vanuit de provincie. Het is wel aan de provincie als toezichthouder om een finaal oordeel te vellen over het toezichtsregime voor 2027.

Deze begroting is opgesteld vanuit het minimale niveau van 'overeind blijven' van de ambtelijke organisatie. Daarbij slagen wij er niet in om aan alle wettelijke vereisten op een acceptabel niveau te voldoen. Wel wordt in deze begroting bijgeschakeld voor wat betreft het realisatievermogen van de ambtelijke organisatie. Dit om meer in lijn te komen met de vereisten waaraan we moeten voldoen op grond van regel- en wetgeving. Op deze wijze willen we ook het toenemend ziekteverzuim en onnodige frictiekosten door instroom, doorstroom, en uitstroom van personeel tegengaan.

Kanttekeningen
Het financieel meerjarenperspectief van Rozendaal laat een somber beeld zien:
Ondanks dat er in 2027 voldaan wordt aan eisen voor toepassing van repressief toezicht vanuit de provincie biedt dit nog geen oplossing meerjarenbegroting voor de jaren 2028, 2029 en 2030. Wij zien dat er steeds meer wettelijke verplichtingen op ons af komen die behoorlijke kosten met zich meebrengen. Voor dergelijke medebewindstaken staan gemeenten aan de lat maar worden vanuit de Rijksoverheid middelen beschikbaar gesteld die nauwelijks of zelfs niet toereikend zijn.

Bezuinigen op dergelijke taken (met name open-einde-regelingen) is ook meestal niet of nauwelijks mogelijk. In combinatie met de beperkte mogelijkheden om eigen inkomsten te genereren, brengt dit Rozendaal in de komende jaren in een zeer lastig financieel pakket. Daarbij is het verder interen op reserves en liquiditeiten onontkoombaar. Zo komt ook het aantrekken van vreemd vermogen in de jaren na 2027 in beeld in deze ontwerp-programmabegroting.

Er zijn wel ombuigingsmaatregelen in deze programmabegroting verwerkt:
In deze programmabegroting zijn ombuigingsmaatregelen verwerkt. We zijn daarin ver gegaan. Aan de OZB en de inzet van de algemene reserve is hiervoor al gerefereerd. Daarnaast is de stofkam door de gemeentelijke begroting gehaald. Dit heeft op diverse budgetten en in alle drie de programma's tot een financieel voordeel geleid € 55.000. Veel van deze maatregelen zijn ook opgenomen in het Moventem-rapport en blijven net onder de rapportagegrens van € 5.000 en zijn daarom niet individueel vermeld in deze programma-begroting.

Daar bovenop zijn er investeringen op bedrijfsmiddelen (werkvoertuigen) geschrapt. Dit met het oog op het toekomstig beheer van de openbare ruimte. Dit levert een voordeel op van € 25.000 op afschrijvingen. Tevens zijn investeringen in ICT-voorzieningen in de tijd vooruitgeschoven. Dit leidt pas later tot extra afschrijvingslasten.

Een andere ombuiging die is doorgevoerd in deze begroting is een aanpassing in de raming van salarislasten. In afwijking van voorgaande begrotingen worden de salarislasten niet langer geraamd op basis van de maximale trede van de salarisschaal, maar op basis van de werkelijke inschaling van medewerkers. Dit leidt in 2027 tot een besparing van € 43.000.

Verder zijn noodzakelijke autonome ontwikkelingen op het gebied van veiligheid, weerbaarheid en VTH slechts incidenteel in deze begroting opgenomen. Ondanks de in deze programmabegroting verwerkte maatregelen blijft het financieel meerjarenperspectief somber.

Wat gaan we daarvoor doen?
a) Planning
De vastgestelde programmabegroting 2027-2030 dient als (financiële) basis voor de ambtelijke werkprogramma's voor 2027. Op deze nog nader uit te werken werkprogramma's is mogelijk ook andere bestuurlijke besluitvorming van invloed. In het bijzonder wordt daarbij gedacht aan het besluit van de raad over de bestuurlijke toekomst.

b) Evaluatie
Binnen de P&C-cyclus zal bij de jaarstukken 2027 en bij de tussentijdse rapportages 2027 worden geëvalueerd (en waar nodig worden bijgesteld) ten opzichte van de vastgestelde (financiële) kaders in de programmabegroting (of bij begrotingswijzigingen).

c) Participatie en communicatie
Na vaststelling door de raad zal de Programmabegroting 2027-2030 worden gedeeld met de provinciaal toezichthouder. Op grond van het bepaalde in de Gemeentewet dient dit voor 15 november 2026 te geschieden. Na instemming door het college is deze ontwerp-programma-begroting 2027-2030 gepubliceerd op de website via het raadsinformatiesysteem.

d) Publicatie verplicht?
Publicatie van de Programmabegroting 2027-2030 vindt -na vaststelling door de raad- plaats via de website. Ook wordt er via In de Roos aandacht besteed aan deze programmabegroting.

Wat mag het kosten?
N.v.t.

Het college van burgemeester en wethouders,

Bas Pelgrum, gemeentesecretaris	Ingrid Timmer, burgemeester

Bijlage(n)
1. Ontwerp-programmabegroting 2027-2030
2. Ontwerp-raadsbesluit